

**VIJEĆE
EUROPSKE UNIJE**

**Bruxelles, 24. lipnja 2014.
(OR. en)**

11205/14

**POLGEN 103
POLMAR 18
PESC 669
CSDP/PSDC 389
AGRI 458
TRANS 336
JAI 553
ENV 641
PECHE 326
POLMIL 60**

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Strategija Europske unije za sigurnosnu zaštitu u pomorstvu

Za delegacije se u prilogu nalazi strategija Europske unije za sigurnosnu zaštitu u pomorstvu kako ju je donijelo Vijeće za opće poslove 24. lipnja 2014.

STRATEGIJA EUROPSKE UNIJE ZA SIGURNOSNU ZAŠTITU U POMORSTVU

I. KONTEKST

More je važno.

More je dragocjen izvor rasta i blagostanja za Europsku uniju i njezine građane. EU ovisi o otvorenim, zaštićenim i sigurnim morima i oceanima za gospodarski razvoj, slobodnu trgovinu, promet, energetska sigurnost, turizam i dobar status morskog okoliša.

Najveći dio i vanjske i unutarnje trgovine EU-a odvija se morskim putem. EU je treći najveći uvoznik i peti svjetski proizvođač proizvoda ribarstva i akvakulture. Više od 70 % vanjskih granica Unije pomorske su granice i stotine milijuna putnika prolazi njezinim lukama svake godine. Europska energetska sigurnost uvelike ovisi o pomorskom prometu i infrastrukturi. Značajno povećanje flote država članica EU-a i odgovarajućih lučkih infrastruktura (npr. postrojenja za ukapljeni prirodni plin – LNG) doprinosi energetske tržištu koje dobro funkcionira i sigurnosti opskrbe, a time i dobrobiti europskih građana i europskog gospodarstva u cjelini.

EU i njegove države članice tako imaju strateške interese diljem svjetskog pomorskog dobra u utvrđivanju i rješavanju sigurnosnih izazova povezanih s morem i upravljanjem morskim granicama. Europski građani očekuju učinkovit i isplativ odgovor u zaštiti pomorskog dobra, uključujući granice, luke i objekte na moru, kako bi se zaštitila trgovina koja se odvija morem, riješile potencijalne prijetnje od nezakonitih i nedozvoljenih aktivnosti na moru i na najbolji način iskoristio potencijal mora za rast i zapošljavanje, uz istodobno očuvanje morskog okoliša.

Strategija sigurnosne zaštite u pomorstvu Europske unije (EUMSS) obuhvaća i unutarnje i vanjske aspekte sigurnosne zaštite u pomorstvu Unije. Ona služi kao sveobuhvatan okvir koji doprinosi stabilnosti i sigurnosti svjetskog pomorskog dobra u skladu s Europskom sigurnosnom strategijom (ESS) te osigurava usklađenost s politikama EU-a, a posebice s integriranom pomorskom politikom (IMP) i strategijom unutarnje sigurnosti (ISS).

Strategija je donesena putem sveobuhvatnog i koordiniranog procesa u kojem su ključne etape bili zaključci Vijeća od 26. travnja 2010., zaključci Vijeća o integraciji pomorskog nadzora od 23. svibnja 2011., deklaracija iz Limassola od 7. listopada 2012., zaključci Europskog vijeća od prosinca 2013. i zajednička Komunikacija Europske komisije i Visokog predstavnika od 6. ožujka 2014.

II. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

Potrebno je zajedničko jedinstvo svrhe i napora svih uključenih kako bi se postigla usklađenost između posebnih sektorskih nacionalnih politika i politika EU-a te omogućilo svim relevantnim tijelima učinkovito zajedničko djelovanje. Jačanjem suradnje između različitih sektora, tijela Unije i nacionalnih tijela, EU i njegove države članice mogu postići više, djelovati brže i štediti resurse te na taj način ojačati odgovor EU-a na rizike i prijetnje za pomorsko dobro.

Na temelju osnivačkih vrijednosti EU-a o ljudskim pravima, slobodi i demokraciji, svrha ove strategije jest zaštititi pomorske interese EU-a i njegovih država članica od cijelog niza rizika i prijetnji za svjetsko pomorsko dobro. To se postiže na međusektorski, sveobuhvatan, usklađen i isplativ način, u skladu s postojećim ugovorima, nacionalnim pravom, pravom EU-a i međunarodnim pravom, a posebno s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) i drugim mjerodavnim konvencijama i instrumentima.

Sigurnosna zaštita u pomorstvu shvaća se kao stanje svjetskog pomorskog dobra u kojemu se provodi međunarodno i nacionalno pravo, jamči sloboda plovidbe te se štite građani, infrastruktura, promet, okoliš i morski resursi.

Ovom se strategijom daje politički i strateški okvir kako bi se djelotvorno i sveobuhvatno riješili izazovi sigurnosne zaštite u pomorstvu uporabom svih mjerodavnih instrumenata na međunarodnoj razini, razini EU-a i na nacionalnoj razini. Njome se omogućuje bolja međusektorska suradnja unutar, između i širom svih civilnih i vojnih nadležnih tijela i aktera. Strategija doprinosi potpunom iskorištavanju potencijala za rast pomorskog dobra, u skladu s postojećim zakonodavstvom, načelom supsidijarnosti i s odnosom primanja i davanja potpore. Cilj strategije je i poticanje uzajamne potpore među državama članicama te omogućavanje zajedničkog planiranja sigurnosti u slučaju nužde, upravljanja rizikom, sprječavanja sukoba i odgovora na krizne situacije i upravljanja njima.

Strategija obuhvaća svjetsko pomorsko dobro. Od posebne su važnosti mreža plovni putova između kontinenata te neka pomorska područja zbog njihove strateške vrijednosti ili potencijala za krizu ili nestabilnost. EU bi stoga trebao nastojati ojačati i podupirati regionalni odgovor na sigurnosnu zaštitu u pomorstvu. Načela sadržana u ovoj strategiji i ciljevi koji su njome utvrđeni trebali bi se uklopiti u provedbu i postojećih i budućih regionalnih strategija EU-a poput onih za Rog Afrike i Gvinejski zaljev.

U ovoj strategiji posvećena je posebna pozornost svakom od europskih morskih područja i podpodručja odnosno Baltičkom moru, Crnom moru, Sredozemnom moru i Sjevernom moru, kao i vodama Arktika, Atlantskog oceana i najudaljenijih regija.

III. NAČELA I CILJEVI

Strategija se temelji na sljedećim vodećim načelima:

- a) **Međusektorski pristup:** svi partneri, počevši od civilnih i vojnih nadležnih tijela te čimbenika (provođenje zakona, granična kontrola, carinska inspekcija i inspekcija ribolovnih aktivnosti, nadležna tijela za okoliš, pomorska uprava, istraživanje i inovacije, mornarice ili druge pomorske snage, obalne straže, obavještajne agencije) kao i od agencija EU-a, pa sve do industrije (brodari, zaštitari, komunikacijska industrija, podrška sposobnostima) moraju bolje surađivati uz istodobno poštovanje međusobne unutarnje organizacije;
- b) **Funkcionalni integritet:** strategija ne utječe na nadležnosti Unije i njezinih država članica u obuhvaćenim područjima. Također ne dovodi u pitanje nadležnosti, suverena prava i jurisdikciju država članica u pomorskim pojasevima u skladu s mjerodavnim međunarodnim pravom, uključujući UNCLOS. Mandati, odgovornosti i interesi država članica moraju se u potpunosti uzeti u obzir te se nadograđivati na postojeće politike i instrumente uz iskorištavanje postojećih sposobnosti na nacionalnoj i europskoj razini na najbolji mogući način te izbjegavanje stvaranja novih struktura, zakonodavstva, dodatnog administrativnog tereta te zahtjeva za dodatnim financiranjem;

- c) **Poštovanje pravila i načela:** poštovanje međunarodnog prava, ljudskih prava i demokracije te potpuna usklađenost s UNCLOS-om, primjenjivim bilateralnim sporazumima i vrijednostima koje su u njima sadržane temelj su ove strategije i glavna načela dobrog upravljanja na moru utemeljenog na pravilima. EU i njegove države članice podupiru rješavanje pomorskih sporova koji proizlaze iz tumačenja i primjene UNCLOS-a putem nadležnih međunarodnih sudova i drugih sudova koji su njime predviđeni, a koji imaju važnu ulogu u provedbi vladavine prava na moru;
- d) **Pomorski multilateralizam:** uz poštovanje institucionalnog okvira i autonomije u donošenju odluka EU-a, od ključne su važnosti suradnja sa svim relevantnim međunarodnim partnerima i organizacijama, a posebice Ujedinjenim narodima i NATO-om te koordinacija s postojećim međunarodnim i regionalnim forumima u vezi s pomorskim dobrom.

S ciljem osiguravanja sveobuhvatnog, međusektorskog, prekograničnog, usklađenog i isplativog pristupa sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu, cilj je ove strategije:

- a) okupljanje i unutarnjih i vanjskih aspekata sigurnosne zaštite u pomorstvu Unije te promicanje širokog pristupa u postupanju s izazovima sigurnosne zaštite u pomorstvu i pomorskim interesima;
- b) promicanje dobrog upravljanja na moru koje se temelji na pravilima, u vodama koje su obuhvaćene suverenitetom, suverenim pravima i jurisdikcijom država članica i na otvorenome moru;
- c) uspostava bolje i trajnije koordinacije projekata i aktivnosti svih relevantnih aktera na europskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te prema potrebi, najbolje iskorištavanje mjerodavnih makroregionalnih strategija EU-a;
- d) promicanje jednakih međunarodnih uvjeta i konkurentnosti država članica;
- e) jačanje potencijala za rast i zapošljavanje kako je navedeno u strategiji za rast EU-a Europa 2020.;
- f) doprinos sigurnosti na moru i pomaganje sigurnosnoj zaštiti vanjskih morskih granica Unije;

- g) promicanje regionalne sigurnosti u svakom morskom bazenu na vanjskim granicama EU-a na način u skladu sa specifičnostima svake regije;
- h) promicanje koordinacije i razvoja daljnjih sinergija s državama članicama i među njima, uključujući na regionalnoj razini, te suradnja s regionalnim i međunarodnim partnerima i organizacijama;
- i) jačanje solidarnosti među državama članicama te poticanje uzajamne potpore pri postupanju s izazovima sigurnosne zaštite u pomorstvu;
- j) promicanje pojačane zajedničke osviještenosti o stanju i bolje razmjene informacija, operativnih koncepata, načina rada i iskustva, uzimajući u obzir ne samo potrebu nužnog poznavanja već i potrebu dijeljenja i prema tome predviđanje prijetnji uz postupanje u skladu sa sveobuhvatnim pristupom;
- k) jačanje uloge EU-a kao globalnog aktera i kao pružatelja zaštite, koji preuzima svoje obveze u vezi sa sprječavanjem sukoba i odgovorom na krize te upravljanjem njima u područjima od interesa, na moru i s mora, te postiže stabilnost i mir putem sveobuhvatnog i dugoročnog djelovanja EU-a.

IV. INTERESI SIGURNOSNE ZAŠTITE U POMORSTVU

Strateški interesi sigurnosne zaštite u pomorstvu EU-a i njegovih država članica su:

- a) sigurnost EU-a, njegovih država članica i građana;
- b) očuvanje mira u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, mirno rješavanje pomorskih sporova u skladu s međunarodnim pravom, sprječavanje sukoba i jačanje međunarodne sigurnosti, uključujući putem angažmana EU-a s međunarodnim partnerima ne dovodeći u pitanje nacionalne nadležnosti. Time se promiče međunarodna pomorska suradnja i vladavina prava te se potiče pomorska trgovina i održivi rast i razvoj;
- c) zaštita od sigurnosnih rizika i prijetnji u pomorstvu, uključujući zaštitu ključne pomorske infrastrukture poput određenih područja u lukama i lučkim objektima, objekata na moru, opskrbe energijom pomorskim putem, podvodnih cjevovoda, kabela na dnu mora, kao i promicanje znanstvenog istraživanja i inovacijskih projekata;

- d) očuvanje slobode plovidbe, zaštita svjetskog lanca opskrbe EU-a i pomorske trgovine, pravo neškodljivog i tranzitnog prolaza brodova te sigurnosna zaštita njihove posade i putnika;
- e) zaštita gospodarskih interesa, uključujući očuvanje pomorskih izvora energije, održivo iskorištavanje prirodnih i morskih resursa u različitim pomorskim pojasevima i na otvorenom moru, kontrola nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (NNN) sigurnost ribarskih flota država članica i razgraničenje pomorskih pojaseva, poput isključivog gospodarskog pojasa, koji predstavljaju potencijal za rast i zapošljavanje;
- f) promicanje i razvoj zajedničke i provjerene osviještenosti o stanju u pomorstvu;
- g) djelotvorno upravljanje vanjskim morskim granicama Unije i morskim područjima od interesa za EU radi sprječavanja i borbe protiv nezakonitih prekograničnih aktivnosti;
- h) zaštita okoliša i upravljanje učinkom klimatskih promjena u pomorskim područjima i obalnim regijama, kao i očuvanje i održivo korištenje biološkom raznolikošću kako bi se izbjegli budući sigurnosni rizici.

V. RIZICI I PRIJETNJE SIGURNOSNE ZAŠTITE U POMORSTVU

Prijetnje sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu višestruke su, predstavljaju potencijalan rizik za europske građane i mogu biti štetne za strateške interese EU-a i njegovih država članica. Utvrđeni su sljedeći rizici i prijetnje:

- a) prijetnje ili uporaba sile protiv prava i jurisdikcije država članica u njihovim pomorskim pojasevima;
- b) prijetnje sigurnosti europskih građana i ekonomskim interesima na moru nakon činova vanjske agresije uključujući one u vezi s pomorskim sporovima, prijetnjama suverenim pravima država članica ili oružanim sukobima;
- c) prekogranični i organizirani kriminal, uključujući gusarstvo i oružane pljačke na moru, trgovinu ljudima i krijumčarenje migranata, organizirane kriminalne mreže koje omogućuju nezakonite migracije, trgovinu oružjem i narkoticima, krijumčarenje robe i šverc;

- d) terorizam i drugi namjerni protuzakoniti činovi na moru i u lukama protiv brodova, tereta, posade i putnika, luka i lučkih objekata te ključne pomorske i energetske infrastrukture, uključujući kibernetičke napade;
- e) širenje oružja za masovno uništenje, uključujući kemijske, biološke, radiološke i nuklearne (KBRN) prijetnje;
- f) prijetnje slobodi plovidbe, kao što je zabrana pristupa moru i tjesnacima te ometanje pomorskih linija;
- g) rizici za okoliš, uključujući neodrživo i neovlašteno iskorištavanje prirodnih i pomorskih resursa, prijetnje biološkoj raznolikosti, NNN ribolov, degradaciju okoliša zbog nezakonitog ili slučajnog ispuštanja, kemijsko, biološko i nuklearno onečišćenje, a posebice kemijsko streljivo i neeksplozivna ubojita sredstva;
- h) potencijalan sigurnosni utjecaj prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem, ekstremnih događaja i klimatskih promjena na sustav pomorskog prometa, a osobito na pomorsku infrastrukturu;
- i) nezakonito i neregulirano arheološko istraživanje i pljačka arheoloških predmeta.

VI. JAČANJE ODGOVORA EU-A

Na temelju prethodno navedenih ciljeva i načela te uzimajući u obzir postojeća postignuća, utvrđeno je sljedećih pet glavnih područja provedbe za jačanje odgovora EU-a.

1. Vanjsko djelovanje

Unija aktivno doprinosi jačanju sigurnosne zaštite pomorskog dobra sprječavanjem i odgovaranjem na pomorske rizike i prijetnje te stabilizacijom pomoću svoje jedinstvene sposobnosti kombiniranja, na usklađen i dosljedan način, širokog spektra politika i alata, uključujući zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP). Unija ističe važnost toga da kao globalni pružatelj usluga sigurnosne zaštite preuzme veću odgovornost, na međunarodnoj razini i osobito u svojem susjedstvu, te da time ujedno pojača vlastitu sigurnost i svoju ulogu kao strateškog globalnog aktera. Unija stoga može iskoristiti primjere najbolje prakse unutarnjih i vanjskih politika koji se odnose na aspekte sigurnosne zaštite u pomorstvu radi promicanja boljeg pomorskog upravljanja.

Snaga EU-a leži u nizu instrumenata koje ima na raspolaganju, uključujući politički dijalog s međunarodnim, regionalnim i bilateralnim partnerima, sudjelovanje na multilateralnim forumima, razvojnu suradnju, ljudska prava i pravosuđe, potporu izgradnji regionalne pomorske sposobnosti te civilne i vojne akcije ZSOP-a. Koncept operacija sigurnosne zaštite u pomorstvu (MSO) EU-a već pruža mogućnosti o tome kako pomorske snage mogu doprinosti odvrćanju, sprječavanju i suzbijanju nezakonitih aktivnosti. Angažman Unije s međunarodnim partnerima doprinosi promicanju upravljanja na moru koje se temelji na pravilima.

Nekoliko čimbenika poput nezakonitih aktivnosti nedržavnih aktera, prekograničnog kriminala, međunarodnog terorizma ili gusarstva iskorištavaju slabosti rascjepkanih lokalnih, regionalnih i globalnih sustava pomorskog upravljanja. Korištenje svim instrumentima EU-a unutar sveobuhvatnog pristupa EU-u omogućuje djelotvorno rješavanje sigurnosnih prijetnji u pomorstvu, s mora i na moru, postupanje s njihovim temeljnim uzrocima i obnovu dobrog upravljanja. Odgovor EU-a po mjeri mogao bi se temeljiti, među ostalim, na političkim i gospodarskim aktivnostima EU-a, kao i na razvojnoj suradnji, zajedno s reformom sigurnosnog sektora, izgradnjom regionalne pomorske sposobnosti i pomorskim misijama i operacijama EU-a.

Pomorski aspekti sigurnosti Unije trebali bi se uzeti u obzir kada se ocjenjuju promjene u globalnom sigurnosnom okruženju te bi se trebali odraziti u budućem izvješću o izazovima i mogućnostima za Uniju, kako ga je zadalo Europsko vijeće u prosincu 2013.

U državama članicama je na različit način organizirano očuvanje nacionalnih i EU-ovih strateških interesa sigurnosne zaštite u pomorstvu i zaštita od rizika i prijetnji sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu. Neke države članice upotrebljavaju civilna nadležna tijela za nadzor i provedbu zakona, poput obalne straže, neke upotrebljavaju mornaricu ili druge pomorske snage, a neke pak dijele nadležnost između civilnih i vojnih uprava. Suradnja na moru između svih aktera ima pozitivan učinak prelijevanja u druga područja politika.

Oružane snage država članica trebale bi imati stratešku ulogu na moru i s mora te omogućavati globalni doseg, fleksibilnost i pristup koji EU-u i njegovim državama članicama omogućuje doprinosenje cijelom spektru pomorskih odgovornosti. Njihova trajna nazočnost treba podupirati slobodu plovidbe i doprinositi dobrom upravljanju odvrćanjem, sprječavanjem i suzbijanjem nezakonitih i nedozvoljenih aktivnosti na svjetskom pomorskom dobru. Po tom je pitanju ključan faktor poštovanje mjerodavnog međunarodnog prava, uključujući načelo isključive nadležnosti države zastave na otvorenome moru, kao i imunitet u radu osoblja koje obavlja službene dužnosti na moru.

Različiti forumi civilne suradnje u provedbi zakona, sigurnosti na granicama, carini, ribarstvu i pitanjima okoliša konkretni su primjeri sučelja između unutarnje i vanjske sigurnosne zaštite u pomorstvu te imaju važnu ulogu u postupanju s prijetnjama sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu, i na globalnoj i na regionalnoj razini.

EU bi trebao djelovati samostalno i s međunarodnim partnerima. Posebna pozornost trebala bi se obratiti razvoju partnerstava s međunarodnim organizacijama. Sposobnost Unije za suradnju s UN-om, NATO-om, regionalnim partnerima poput Afričke unije ili ASEAN-a, kao i s multilateralnim civilnim platformama za suradnju, izravno utječe na njezinu sposobnost zaštite svojih interesa i jačanja regionalne i međunarodne sigurnosne zaštite u pomorstvu. U kontekstu upravljanja krizama angažman EU-a i NATO-a na pomorskom dobru trebao bi i dalje biti komplementaran i koordiniran, u skladu s dogovorenim okvirom o partnerstvu između dvije organizacije.

Cilj je promicati bolje pomorsko upravljanje temeljeno na pravilima i učinkovito iskoristiti instrumente EU-a na raspolaganju. Kako bi se to ostvarilo, djelovanja se trebaju usredotočiti na:

- a) rad u smjeru koordiniranog pristupa pitanjima sigurnosne zaštite u pomorstvu na međunarodnim forumima, u regionalnim tijelima i trećim zemljama;
- b) povećanje vidljivosti EU-a na svjetskom pomorskom dobru;

- c) jačanje usklađenosti između svih civilnih i vojnih instrumenata i politika EU-a, koordinaciju između službi EU-a, što uključuje njegove agencije, i uključenih država članica, i na moru i na kopnu, primjenu pristupa udruživanja i dijeljenja za dostupne resurse, prema potrebi, pri tom poštujući unutarnji ustroj država članica i EU-a te nacionalne politike i zakonodavstvo;
- d) jačanje priprema za buduće nepredviđene događaje u sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu i uključivanje sigurnosne zaštite u pomorstvu u program zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), u bliskoj suradnji sa svim mjerodavnim akterima EU-a u skladu sa sveobuhvatnim pristupom EU-a;
- e) provođenje aktivnosti izgradnje sposobnosti sigurnosne zaštite u pomorstvu s trećim zemljama i regionalnim organizacijama kako bi se ojačale njihove sposobnosti u područjima 1) pomorskog upravljanja i vladavine prava, uključujući kazneno pravosuđe i provedbu pomorskog prava; 2) sigurnosne zaštite luka i pomorskog prometa do međunarodno dogovorenih standarda; 3) sposobnosti upravljanja njihovim vlastitim granicama i 4) suzbijanja nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova. Pritom bi se postojeći međunarodni, EU-ovi i nacionalni propisi kontrole izvoza trebali u potpunosti poštovati;
- f) promicanje mehanizama rješavanja sporova u skladu s UNCLOS-om u političkom dijalogu EU-a s trećim zemljama i regionalnim organizacijama, uključujući Međunarodni sud za pravo mora.

2. Pomorska osviještenost, nadzor i razmjena informacija

Pristup pravodobnim i točnim informacijama i obavještajnim podacima ključan je za uspostavu zajedničke slike o pomorskoj osviještenosti, što pak dovodi do boljih operacija i učinkovitijeg iskorištavanja ograničenih resursa. Integracija različitih izvora podataka o pomorskom dobru na temelju postojećeg nacionalnog i međunarodnog prava glavna je zadaća iz koje proizlazi bolje razumijevanje onoga što se događa na moru. Što se više informacija prikupi i uključi, to je potpunija pomorska slika i veća pružena vrijednost operativnim krajnjim korisnicima na isplativ način.

Cilj je osigurati da se informacije iz pomorskog nadzora koje prikuplja jedno civilno ili vojno tijelo nadležno za pomorstvo, a koje se smatraju potrebnima za operativne aktivnosti drugih nadležnih tijela, mogu razmjenjivati i biti višestruko iskorištene radije nego da se skupljaju i proizvode nekoliko puta. Krajnji je cilj doći do zajedničke provjerene slike o pomorskoj osviještenosti i doprinositi koordiniranoj uporabi dostupnih svemirskih sustava i tehnologija za daljinsko istraživanje i od njih izvedenih aplikacija i usluga. Kako bi se taj cilj ostvario, djelovanja se trebaju usredotočiti na:

- a) dodatno poboljšanje međusektorske suradnje i interoperabilnosti na nacionalnoj razini i na razini EU-a po pitanju integriranog pomorskog nadzora u okviru odgovarajućih nadležnih tijela i odgovornosti država članica i EU-a;
- b) jačanje prekogranične suradnje i razmjene informacija radi optimiziranja nadzora nad pomorskim područjem EU-a i njegovim morskim granicama;
- c) dosljedan pristup u potpori pomorskom nadzoru u EU-u i na svjetskom pomorskom dobru te planiranje i provođenje misija i operacija ZSOP-a;
- d) razvoj Zajedničkog okruženja za razmjenu informacija (CISE).

3. Razvoj sposobnosti

U području sposobnosti, povećana potpora razvoju tehnologija dvojne namjene i suradnja u normizaciji i certificiranju odlučujući su čimbenici za europske pomorske sposobnosti, jačanje civilno-vojne interoperabilnosti i industrijsku konkurentnost, uzimajući u obzir da su za vojne sposobnosti odgovorne i njima upravljaju države članice.

Cilj je razviti potrebne održive, interoperabilne i isplative sposobnosti dodatnim sudjelovanjem javnih i privatnih aktera, uključujući socijalne partnere, te nadogradnjom postojećih ostvarenja. U tom pogledu djelovanja se trebaju usredotočiti na:

- a) promicanje inicijativa i projekata udruživanja i dijeljenja, kao i osposobljavanja i obrazovanja, koje provode države članice, pa i uz pomoć Europske obrambene agencije (EDA), i drugih mjerodavnih civilnih i vojnih aktera; trebala bi se nastaviti dobra suradnja i uzajamno osnaživanje s NATO-om kako bi se osigurala komplementarnost i povećala usklađenost;
- b) utvrđivanje područja sposobnosti i tehnologija kojima bi moglo koristiti dodatno ulaganje, bolje usklađivanje za bolju interoperabilnost, normizaciju i certificiranje;
- c) razvoj sposobnosti dvojne i višestruke namjene te istraživanje mogućnosti za njihovu bolju uporabu;
- d) najbolje iskorištavanje i stvaranje sinergija između informacija, sposobnosti i sustava kojima upravljaju civilna i vojna nadležna tijela za višenamjenske i višenacionalne misije;
- e) promicanje bolje razmjene najbolje prakse, analize rizika i informacija o prijetnjama, kao i obrazovanja i osposobljavanja, među svim relevantnim civilnim i vojnim forumima, poput foruma europskih obalnih straža i zapovjednikâ europskih mornarica, uzimajući u obzir pomorske operativne planove na snazi između država članica i regionalne sporazume u EU-u.

4. Upravljanje rizikom, zaštita ključne pomorske infrastrukture i odgovor na krize

Glavni cilj je i dalje jačanje sposobnosti sprječavanja sukoba i odgovora na krize, sprječavanje sukoba i incidenata, ublažavanje rizika i zaštita stanja morskog okoliša EU-a, sigurnost vanjskih granica Unije, kao i njezine ključne pomorske infrastrukture. Taj cilj ovisi o visokom stupnju spremnosti, predviđanja i sposobnosti reagiranja. Već postoji niz kombiniranih aktivnosti, ali EU i njegove države članice mogu poboljšati svoje reagiranje i otpornost.

EU i njegove države članice posjeduju značajne sposobnosti pomoći u slučaju katastrofa i odgovora na krize. U situacijama pomorskih kriza, poput prirodnih katastrofa i katastrofa izazvanih ljudskim djelovanjem, EU i njegove države članice koristit će se svim povezanim instrumentima i sposobnostima u globalnim razmjerima.

Neodrživo iskorištavanje morskih i/ili podvodnih resursa povećava pritisak na morske ekosustave i može dovesti do sigurnosnih rizika. Upravljanje pomorskim rizicima i plavim rastom, koje se temelji na okolišno zdravom upravljanju morskim ekosustavima, trebalo bi uzeti taj aspekt u obzir.

Djelovanja za postizanje gore navedenih ciljeva trebala bi se usredotočiti na:

- a) postizanje zajedničke analize rizika kako bi se razvilo zajedničko upravljanje rizicima sigurnosne zaštite u pomorstvu i, prema potrebi, dopunili uspostavljeni međunarodni uvjeti i uvjeti EU-a za analizu rizika sigurnosne zaštite u pomorstvu;
- b) jačanje međusektorske, kao i prekogranične suradnje, za odgovor na pomorske krize i planiranje u slučaju nepredviđenih događaja u sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu u odnosu na definirane sigurnosne prijetnje, uzimajući u obzir i Odluku Vijeća o aranžmanima za provedbu klauzule solidarnosti;
- c) ocjenjivanje otpornosti infrastrukture pomorskog prometa na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem, uključujući klimatske promjene, te poduzimanje odgovarajućih djelovanja prilagodbe i razmjena primjera najbolje prakse kako bi se ublažili s tim povezani rizici;
- d) promicanje uzajamnog razumijevanja kako bi se povećala inteoperabilnost među akterima sigurnosne zaštite u pomorstvu.

5. Istraživanje i inovacije, obrazovanje i osposobljavanje za sigurnosnu zaštitu u pomorstvu

Inovativne tehnologije i procesi doprinose poboljšanju učinkovitosti, održivosti i djelotvornosti operacija. Istraživanju sigurnosne zaštite u pomorstvu koristila bi jasna vizija međusektorskih potreba i sposobnosti dvojne namjene.

Istraživanje i inovacije za razvoj znanja, kao i obrazovanje i osposobljavanje, doprinose postizanju ciljeva ove strategije. Rezultate programa za istraživanje EU-a trebalo bi bolje iskoristiti u razvoju politike i postizanju prihvaćanja na tržištu, iskorištavajući i sinergije s programima država članica i financijskim instrumentima EU-a, kao što su europski strukturni i investicijski fondovi, te podupirući program plavog rasta.

Cilj je promicati istraživanje i razvoj inovativnih tehnologija koje doprinose poboljšanoj učinkovitosti i djelotvornosti operacija te razmjeni informacija usklađenim i pojačanim razvojem istraživanja i znanja. Kako bi se taj cilj ostvario, djelovanja se trebaju usredotočiti na:

- a) okupljanje dostupnih mogućnosti osposobljavanja o sigurnosnoj zaštiti u pomorstvu u zajedničke module pomorskog osposobljavanja;
- b) uspostavu civilno-vojnog programa za istraživanja sigurnosne zaštite u pomorstvu, uključujući razvoj sposobnosti dvojne i višestruke namjene;
- c) uspostavu novih i daljnji razvoj postojećih mreža znanja i razvoja stručnosti za civilne i vojne obrazovne institute, centre i učilišta;
- d) stvaranje mreže svjetskih istraživačkih i razvojnih partnera;
- e) budući da su u središtu aktivnosti istraživanja i inovacija, poput onih u okviru Obzora 2020., civilne aplikacije, aktivno će se provoditi interakcija s aktivnostima EDA-a u području sigurnosne zaštite u pomorstvu;
- f) promicanje javno-privatnih partnerstava;
- g) promicanje održavanja međuagencijskih zajedničkih vježbi.

VII. DALJNJE POSTUPANJE

Vijeće, države članice, Komisija i Visoki predstavnik zajednički su razvili ovu strategiju. To je predstavljalo učinkovit način rada koji bi se trebao nastaviti, uključujući sve mjerodavne zainteresirane strane i aktere i na razini EU-a i na nacionalnoj razini.

Ovu bi strategiju trebalo redovito preispitivati u okviru skupine prijatelja predsjedništva koja može zatražiti informacije, prema potrebi, od drugih mjerodavnih radnih tijela Vijeća kako bi ocijenila napredak i omogućila reviziju strategije.

Strategiju bi do kraja 2014. trebalo dopuniti tekućim planom djelovanja s različitim područjima rada koji daje rezultate u obliku međusektorskih djelovanja na sveobuhvatan i usklađen način, uključujući sigurnosnu zaštitu u pomorstvu u politike EU-a. U plan djelovanja trebalo bi se uključiti i ocjenjivanje napretka. Visoki predstavnik i Komisija trebali bi omogućiti redovno izvješćivanje na temelju doprinosa država članica.

Svrha strategije i plana djelovanja aktivno će se komunicirati javnosti, i na razini EU-a i na nacionalnoj razini.
